

kem veliko dobička dalo. Ravno to tudi pripomore, da od drevesa, katero se ni rodilo, zveš, kakšnega plemena je, da že drugo leto veš, ali zasluži drevo svojega prostora, ali ne; tako si prikrajaš dragi čas, da ni treba veliko let čakati, in na zadnje videti, da kako drevo slabega sadu rodi.

Če imaš v drevesnici drevo, katero se ni rodilo, dobiš z obročkanjem sad prihodnje leto; imaš pa drevo, katero je že več let rodilo, in ga obročkaš zavoljo večjega, lepšega in obilnejšega sadu, dosežeš svoj namen še to leto.

Obročkanje tudi pomaga, da drevo lepši vrh, in če je v koreninah slabo, močnejše korenine dobi.

Črešnje in slive brez košice.

V spomladi razcepi drevce, katero je iz košice izrastlo, od zgoraj dol na dvoje do korenin, iztrebi z gladko obreznim lesenim klinčkom svrž, pa varno, da les debela ne raniš, potem združi razcepljeno deblo sopet vkupej, zamaži rano s cepivnim vozkom, in ovij deblo s kakim trakom, kterege pa pozneje spet odvezati moraš, kedar se je rana spet zarastla. Sad takega drevesa ima, da se boš čudil, namesto trde košice, majhno, belo in mehko bunkico, pa je za drugo navadnemu sadju svojega plemena čisto enake velikosti, okusa in lepote.

Drag. F. Ripšl.

Bučelarstvo na Ruskem.

Z bučelarstvom se prebivavci ogromnega ruskega carstva sploh in radi pečajo. Posebno so pa Malorusi v tem poslu jako marljivi in skrbni. V srednjem in južnem Ruskem se nahajajo naj večje bučelarije. V lesnatih gubernijah raskih in sibirskih je pridelek od polesnih bučel velik, večji kakor kder koli. Naseljenci po stepah se skoraj povsodi pečajo z bučelarstvom, vendar po kočevniškem načinu, raznašaje in razstavljaše ule svoje poletnega časa po stepah. Po zimih jih pa zakopavajo. V Harkovskem in Poltavskem so gospodarji, kateri imajo po 100 in več ulov. Pri razširjenosti carstva se sicer ne da letni pridelek na medu in vosku z številkami natančno povedati; vendar je vsaj mogoče nekoliko soditi po tem, da na primer cerkev pravoslavna na jedinem Ruskem potrebuje na naj manj za 1,200.000 rubljev voska na leto in da ga vrh te ogromne porabe še vendar vsako leto nad 110.000 pudov *) črez meje prodajo. Pridelek na medu mora pa z ozirom na velike potrebe medovarnic (lecetarij) vsako leto naj manj okoli pol miliona pudov iznašati. Leta 1864 se je spotrebovalo v ruskih medovarnicah 227.765 veder meda.

Včelar.

O g l a s.

Izvrsten svilo- in sadjerejec g. D. Čolnik oznanja s tem, da še ima lepega in zdravega semena (jajčice) svilnih črvičev in da je pripravljen vsakemu slovenskemu gospodarju imenovanega semena **zastonj** poslati, ki se pri njem oglasi. — Ravno tako tudi cepičev od žlahtnih dreves.

Podvizajte se tedaj slov. gospodarji in oglasite se taki pri imenovanem rodoljubu, ker čas bo že za svilne črviče za letos skorej pri koncu. Skusite vsi, ki imate murvina drevesa in bodite prepričani, da boste imeli v kratkem lepega dobička za mali trud. Napis in pismo se naj napravi: N.p. čast. g. Dom. Čolnik, posestnik pri sv. Benediktu pri Sv. Lenartu Sl. g. per Marburg.

Navodi k narodnemu gospodarstvu.

Del III.

(Dalje.)

15. Ker je pa ta razmera takšna, tedaj ne more biti težave, po tem pravilu družbo človeško vrvnati. Gotovo se nikomur nobena krivica ne zgodi, če se družba tako osnuje, da vsakdo naj si izvoli delo in za nje plačilo, ali lenobo in za njo kazni; nasprotno pa, bila bi velika krivica vzeti komu lastnino, za katero se je trudil, in dati jo drugemu, ki je lenobo pasel. Ravnati se moramo tukaj po prejšnjih vodilih, namreč: da je vsa lastnina porazdeljena, in da je lastnikova pravica zavarovana. Ko je lastnina porazdeljena, vsaki lastnik ima svoje, kar si je pripravil, kdor pa

*) Pud se imenuje ruska vaga, ktere se poslužujejo za večje teže. Pud ima 40 ruskih ali 29-24 naših liber.

si nič ne pridela, nima nič: ko je lastnikova pravica varovana, ta ne more ne krasti ne ropati: zato edini pomoček si svoje potrebščine pridobiti je delati za nje.

16. Iz tega previdimo, da zvesto izvrševanje dobrih postav je na dva načina mnogo koristno in dobitno: varuje se marljivemu in poštenemu človeku vsak dobiček, ki si ga je z svojim delom in svojo zvedenostjo pridobil, lenuh se pa sili delati s tim, da se mu brani si kaj vzeti, kar si ni pošteno pridela. Pošteni, brižljivi in delavni ljudje so zato vedno za postave; le lenuhi, potepuhi in zločinci so proti njim. Človek ki pošteno svoj posel opravlja, ki za svoj živež in druge potrebe rad dela, ne mrmra proti temu, da je lastnina porazdeljena in se po ostrih postavah vsakemu svoja varuje; proti temu tožijo le oni, katerim za delo ni mar, a zato želijo, da bi bilo vse blago obče, da bi ga mogli brez truda, z katerim se pripravljajo, uživati; zato o nekakšnem komunizmu sanjajo in po njem zdihujejo.

17. Pri vsem tem pa se lahko vpraša: kaj je storiti z ubožci in siromaki? Poprej ko na to vprašanje odgovorimo, naj se nam pove, kako in zakaj je ubožec in siromak? Poglejmo, je li revež in slabež na telu in duši, je bolen, slep, brez roke ali noge, je li siročeno in zapuščeno dete, ali vdova z majhnimi otroci? Ali pa je revež ali revka pri tem, da je pri zdravju, vendar pa zdravih rok rabiti noče ter leno in nemarno živi? Ako so prvi vzroki, tedaj se potrebnim mora vselaj pomagati, to zahteva človeška čut in dolžnost; pa pomagati se ima potrebnim le toliko, kolikor jim je v resnici potreba: Če n. p. kdo si polovico za svoj živež sam prislužiti more, dodajmo mu drugo polovico; pa zato ni nobenega vzroka, da bi takšen človek, kteremu se miloščina daja delati nehal in si toliko kolikor mu le mogoče ne sam prislužil. Ako je kdo zato vboj in revež, ker nima dela in posla, naj bi mu se to priskrbelo; ko pa pri vsem tem neče delaliti, naj se pusti brez milosti in miloščine nasledkom lenobe svoje. Po tem načinu se človek naj leži brižljiv in delaven stori, ker vidi, da sta mu le dva pcta, ali delati, ali stradati. Naj nas nikakor ne moti ono evangeljsko pravilo, „kar ubogim storite Bogu storite“, katero pravilo je vsem beračunom popoten list; poznavati imamo poštene nesrečneže in za te vse, kar nam mogoče storiti, pa ne Boga z lenuhi družiti.

18. Zlo narobe je imeti kde takšne občinske zavode, kder se kakoršni bodi ljudje bi brez vsega dela živili, s tim da drugi, ki so delavni za nje davke plačujejo. Takšne naprave so delavnim na mnogo pohujšanje, ker vidijo, da morajo tudi za lenuhe delati; pa tudi vbožcem se s tim škoduje: človek je mnogo srečnejši, častljivejši, poštenejši zdravjši, krepostnejši, kedar si sam z svojim delom kolikor more vsakdanji kruh pripravlja. Ni kaj sramotnejšega, kakor videti zdravega in čvrstega človeka beračiti in eiganiti; pa kdor se je le nekoliko po svetu ogledal, lahko prevede, kolika množica ljudi živi samo z nesramno beračijo; ti gnjusni beračuni pa plodijo in izrejajo brojne otroke svoje za ravno takšno življenje. Ti ljudje so vsi razuzdani, nezmerni, reveži do gnjusa, grdobni na telu in duši: nepripravljajo ničesar, škodijo marljivim povzivaje jim njihove prideleke; kolikor bolje bi bilo pustiti vsakega takšnega človeka pravični osodi, naj bi delal ali stradal, prisilil bi se tako k marljivosti, postal bi pošten, častljiv in vreden ud družbe človeške.

19. Mnogo ljudi je vendar tako nevednih, da niti ne znajo delati, niti ne previdijo dobiček, kterege bi jim delo donasalo: zvedenost in znanje je tedaj prvi navod in naj večji nagon k marljivosti in delovanju. Iz tega vidimo, da zveden človek, ni samo pri vsaki stvari bolj prebrisan in previden, temoč mnogo bolj marljiv nego neveden. Jasno pa je dalje, da kar velja za enega človeka, velja za celo družbo, občino, narod, državo. Bolj ko se kdo izobražuje, izučuje in izurja srečnejši more biti, ugodnejše in prijetnejše si življenje pripraviti: srečnejšo ko tedaj katero deželo ali narod imeti hočemo, bolj imamo skrbeti da narod v izvedenosti napreduje.

(Dalje prihodnjič.)

Pod Lipo.

Podučivni in vgodni pogovori.

(Iglič in Debelko stojita pri topli peči in se pogovarjata.) Debelko: Kdo bi si bil mislil pred nekimi dani, da bo še toliko snega padlo in da bomo morali spet kožuhe oblačiti.